

PROTOKÓŁ

z VII posiedzenia doraźnej Komisji ds. Klimatu

(24.11.2020 – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, ul. Ligonía 46, godz. 13³⁰
w trybie wideokonferencji)

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Omówienie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030 oraz projektu budżetu Województwa na 2021 rok w zakresie dotyczącym obszarów zainteresowania komisji.
4. Zakończenie posiedzenia.

Radni obecni na posiedzeniu (zgodnie z listą obecności): Iwona Jelonek – Przewodnicząca, Rafał Porc – Zastępca Przewodniczącej, Jadwiga Baczyńska, Rafał Kandziora, Bartłomiej Kowalski, Mirosław Mazur, Andrzej Molin, Zbigniew Przedpełski.

Ponadto uczestniczyli: Wicemarszałek Dariusz Starzycki, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz, Skarbnik Województwa, Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Pani Agnieszka Potkańska-Ćwikła, Dyrektor Departamentu Projektów Regionalnych, Pani Jolanta Prażuch, Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska.

1. Otwarcie posiedzenia:

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – dzień dobry Państwu !
Otwieram VII posiedzenie doraźnej Komisji ds. Klimatu.

2. Zatwierdzenie porządku obrad:

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – porządek posiedzenia został wysłany na skrzynki mailowe. Bardzo proszę członków komisji o zatwierdzenie porządku obrad:

Głosowanie nad zatwierdzeniem porządku obrad:

za	8
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – w dniu dzisiejszym na naszej komisji witam zaproszonych gości w składzie: Pani Skarbnik Elżbieta Stolorz-Krzysz, Pani Dyrektor Departamentu Projektów Regionalnych Agnieszka Potkańska-Ćwikła, a także Pani Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska Jolanta Prażuch. Witam Państwa serdecznie ! ... Również dołączyła do nas Pani Lidia Koczur i również witamy Pana Wicemarszałka Dariusza Starzyckiego, który dołączył do nas w tym momencie. Bardzo serdecznie witam !

3. Omówienie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030 oraz projektu budżetu Województwa na 2021 rok w zakresie dotyczącym obszarów zainteresowania komisji:

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – Szanowni Państwo ! Ponieważ dzisiaj nasza uwaga skoncentrowana będzie przede wszystkim na omówieniu projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030, a także projektu budżetu Województwa na rok 2021 w zakresie dotyczącym obszarów zainteresowania komisji – na skrzynki mailowe została Państwu wysłana ta informacja i bardzo prosiłam członków komisji w tej korespondencji, aby tematy przewodnie dotyczące oczywiście zarówno budżetu na rok 2021, jak i Wieloletniej Prognozy Finansowej, były skoncentrowane na działaniach naszej komisji. I dlatego pozwoliłam sobie również zaprosić Panią Skarbnik aby wprowadziła nas w temat Wieloletniej Prognozy Finansowej i budżetu na 2021. Jednakże Pani Skarbnik poprosiła tuż przed posiedzeniem – i ja Państwa o teraz o to pytam, członków komisji – ponieważ praktycznie każdy z obecnych miał już okazję wysłuchania wprowadzenia do tych dwóch dokumentów, czy członkowie komisji na ten moment widzą potrzebę aby poprosić raz jeszcze Panią Elżbietę Stolorz-Krzysz o wprowadzenie do budżetu, czy uznajecie Państwo, że te informacje, które zostały już przekazane na innych komisjach, w których braliście udział, są wystarczające ? Bardzo proszę Państwa o zabranie w tym momencie głosu czy poprosimy Panią Skarbnik o przedstawienie, czy przechodzimy do omawiania punktów, które dotyczą zagadnień związanych z naszą komisją ?

[członkowie komisji jednogłośnie wyrazili wolę pominięcia wprowadzenia]

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – ja również, Pani Elżbieto, z wielką uwagą słuchałam Pani dwukrotnie. Temat Wieloletniej Prognozy, jak i projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2021 jest dla mnie już wystarczający, wobec tego bardzo dziękujemy i zwalniamy Panią z tego

obowiązku ... Wobec tego, moi Państwo, z uwagi na to, że mamy do omówienia projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030, są tutaj w tym dokumencie bardzo szczegółowo opisane działania i kwoty, które są do nich przypisane. Jeżeli macie Państwo teraz potrzebę, a przede wszystkim chcielibyście uzyskać informacje od osób, które mogą nam tutaj pewne tematy wyjaśnić, czy odpowiedzieć na pytania związane np. z dotacjami dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – jest to strona 112 dokumentu, gdzie mamy tutaj działania na transport niskoemisyjny, czy też w innym punkcie, gdzie są projekty badawcze związane oczywiście z ochroną powietrza. Bardzo bym prosiła wobec tego kto z Państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie i zadać pytanie naszym zaproszonym gościom ? ... Jeśli chodzi o budżet Województwa na rok 2021 ? ... Nie widzę zgłoszeń, wobec tego pozwólcie Państwo, że ja podpytam tutaj naszych gości, ponieważ pewne działanie – strona 112 przytoczona – gdzie mamy tutaj *niskoemisyjny transport miejski*, czy *efektywne oświetlenie*, przedsięwzięcia polegające na budowie, czy też przebudowie linii transportowej – jest tutaj pewna kwota, która jest wykazana. Czy mogłabym prosić tutaj Panią Dyrektora Lidie Koczur o odpowiedź, ponieważ kwota, która jest przeznaczona, jest to na pewno kwota ... zawsze będzie tych pieniędzy za mało pewne działania, jednakże bardzo szeroko opisane jest działanie. Czy ewentualnie mogłaby mi Pani odpowiedzieć na pytanie czy to będzie tylko niskoemisyjny transport miejski, oświetlenie, czy tutaj przewidujecie Państwo w tych działaniach inne wydatki ? Czy tych pieniędzy rzeczywiście nie mogło być więcej i jak to się rozkłada w tym akurat punkcie ? ... Strona 112 – działanie 4.5 i 4.5.2 ... Czy ta kwota, ponieważ z takiego rozeznania rynku w mojej ocenie jest to bardzo niska kwota na takie duże przedsięwzięcie opisane tutaj w tym działaniu. Czy jednak są to już konkretne, skoncentrowane działania, które będą realizowane w tym RPO, czy to jest pewna część, a reszta będzie dotacją ?

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – to jest tylko część ujęta – w projekcie budżetu Województwa są ujęte stawki na współfinansowanie z budżetu państwa dla tych projektów ze środków, które są przewidziane w *Kontrakcie Terytorialnym*. Pozostałe środki przewidziane na działanie 4 są zapisane w części 4. tzw., to jest ta część poza budżetem, gdzie są zapisane środki europejskie na te działania. W tej części 4 na działanie 4.5 na przyszły rok planujemy środki w wysokości ponad 233 mln. Ta część budżetu państwa, która jest ujęta w projekcie budżetu Województwa to jest faktycznie niewielka kwota, ale tylko część projektów otrzymała to dofinansowanie z budżetu państwa. Na 162 umowy, które mamy podpisane w tych działach 4.5 ogólnie otrzymało dofinansowanie z budżetu państwa 10 projektów, ale w tej chwili w trakcie realizacji jest tylko 6. Na te 6 projektów są zabezpieczone środki.

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – czy Pani ma wiedzę które będą wskazywane miasta, gminy, gdzie będzie wymieniany tabor na tabor niskoemisyjny, rozumiem, że prawdopodobnie elektryczny ? Czy to są miejsca opisane w naszym województwie tzw. *czzerwonymi plamami* ?

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – w trakcie realizacji jeśli chodzi o tabor niskoemisyjny jest projekt z Mikołowa, centrum przesiadkowe, mamy Sośnicowice ... ale to jest też węzeł. W ten sposób nie mam przygotowanych danych jeśli chodzi o tabor niskoemisyjny ... musiałabym to sprawdzić, bo w tym są nie tylko autobusy, ale również zintegrowane centra przesiadkowe, także za chwilę uzupełnię tą wiedzę i przekażę.

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – bardzo Pani dziękuję ! Czy pozostali członkowie komisji mają pytania ewentualnie do Pani Lidii Koczur, związane z taborem niskoemisyjnym, czy też z oświetleniem, czy węzłami przesiadkowymi, które właśnie w tej chwili są w realizacji, m.in. w Katowicach ? ... Wobec tego ja pozwolę sobie przejść do kolejnego punktu tego dokumentu, który został nam przesłany, strona 140 – Pani Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska – chodzi przede wszystkim o te działania związane z ochroną środowiska, gdzie mamy wymienionych szereg programów, min. *Life, Stop Smog* – czy to też są środki, które my pozyskujemy na działania opisane w tym dokumencie, czy to też jest dofinansowanie ? Czy część musi być uzupełniona w pewnym stopniu przez inne instytucje finansujące ?

- **Pani Agnieszka Potkańska-Ćwikła, Dyrektor Departamentu Projektów Regionalnych** – jeśli chodzi o Departament Projektów Regionalnych mamy 2 projekty *Life*, one są realizowane w partnerstwie z Małopolską – jeden z tych projektów to jest *Małopolska w zdrowej atmosferze* był do końca września realizowany przez Departament Ochrony Środowiska i z dniem 1 października przeszedł do Departamentu Projektów Regionalnych. Jest to projekt, który ma na celu wdrożenie *Programu ochrony powietrza*, ale w tej chwili te działania, które zostały do zrealizowania, to jest duża konferencja, która zostanie zorganizowana w przyszłym roku i działania szkoleniowe, czyli typowe działania informacyjno-edukacyjne. Jeżeli chodzi o projekt *ekoMałopolska*, to jest projekt, który zostanie uruchomiony z dniem 1 stycznia. To jest nowy projekt i tutaj w ramach tego planujemy przede wszystkim na początku przyszłego roku zlecić analizy klimatyczne, zlecenie takich scenariuszy klimatycznych z uwzględnieniem podziału na cztery subregiony. Analizy mają nam pokazać wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi, które stoją przed naszym regionem, określić też zagrożenia i wskazać działania, które w sposób efektywny ograniczą te niekorzystne konsekwencje zmian

klimatycznych. Planujemy też przygotować analizę redukcji emisji gazów cieplarnianych za okres od '90 roku do 2022 z perspektywą do 2030. To są działania planowane na przyszły rok. Na kolejny rok w ramach tego projektu planujemy przygotowanie takiej aplikacji, która nam pozwoli na oszacowanie możliwości wykorzystania OZE w województwie śląskim. To będziemy robili w partnerstwie z AGH – jest to też jeden z partnerów w tym projekcie i działania zostały już w taki sposób podzielone żebyśmy nie musieli szukać wykonawcy, tylko jeden z partnerów zrealizuje te zadania. I to są te dwa projekty *Life-owe*, które mamy w tej chwili wpisane w WPF. Jeszcze jeden projekt, który został złożony i to jest nasz projekt, Województwa Śląskiego. Złożyliśmy go jako projekt zintegrowany we wrześniu, czekamy w tej chwili na ocenę, bo to był złożony dopiero koncept, na ocenę tej koncepcji i tutaj to już jest duży projekt na około 80 mln. Chcemy go realizować głównie z subregionem zachodnim, ale pozostałe subregiony również zostały zaproszone do współpracy. Instytut Chemicznej Obróbki Węgla z Zabrze został doproszony i projekt się nazywa *Śląskie. Przywracamy błękit* i tutaj planujemy, jeżeli wszystko oczywiście pójdzie zgodnie z naszymi założeniami, planujemy uruchomić *ekodoradców* w gminach, utworzyć wojewódzki system *ekoinformacji* i zwiększyć obszary zielone, to znaczy zrealizować 10, 15 takich modelowych inwestycji na terenach miejskich. One nie są w tej chwili wyznaczone w ramach projektu, zostaną wypracowane. I także planujemy wypracować takie modele budynków efektywnych energetycznie – budynków użyteczności publicznej. To mają być modele dla szpitali, dla urzędów, dla jednostek kultury, jednostek edukacyjnych. Tu planujemy na tą chwilę cztery modele z możliwością wdrożeń pilotażowych w każdej z tych dziedzin.

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – bardzo dziękuję Pani za wyjaśnienie tego tematu, ale przede wszystkim na co należy zwracać uwagę – ja przynajmniej na to zwróciłam uwagę – że zarówno działania, które podejmujemy z województwem sąsiednim, czy wykonanie ekspertyzy, to będziemy mieli dane, będziemy mogli rozmawiać już na konkretnych liczbach, ale także widzę tutaj te projekty takie edukacyjne, można powiedzieć *od przedszkola do domu seniora*. Tak to się rozkłada. Ja bardzo dziękuję za wyczerpującą odpowiedź. Pan Rafał Kędziora prosi o głos. Proszę bardzo !
- **radny Rafał Kandziora** – dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca ! Ja tutaj chciałbym zapytać o działanie 4.1 na stronie 141, poddziałanie 4.1.3, gdzie mamy znaczną kwotę 14,9 mln. Chodzi tutaj o *odnawialne źródła energii*, których celem jest wsparcie realizacji projektów inwestycyjnych dotyczących wytwarzania energii, itd. To są odnawialne źródła energii w trybie konkursowym. Czy coś wiemy na temat jak to będzie realizowane ? Interesuje mnie głównie pytanie czy te pieniądze w tym konkursie zostaną właściwie skonsumowane ?

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – na efekty realizacji tych projektów musimy jeszcze chwilę poczekać, bo w tej chwili połowa projektów jest już realizowana – nie mam tu przed sobą wskaźników jeżeli chodzi konkretnie o działanie 4.1.3, mogę coś takiego przygotować jeżeli jest taka konieczność – natomiast projekty są realizowane i jak przy każdym tego typu projektach problemy są, ale przewidujemy, że te środki zostaną skutecznie wykorzystane.

- **radny Rafał Kandziora** – to ja bym prosił o taką pisemną informację, jeśli można Panią Przewodniczącą prosić, na temat stanu realizacji tego konkursu i przewidywanego wykorzystania tej kwoty w ramach tego konkursu.

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – jeszcze Pani Jadwiga zgłasza chęć zabrania głosu. Proszę bardzo !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo ! Ja zwróciłam szczególną uwagę na informację o energooszczędnych budynkach, konkretnie o szpitalach, i moje pytanie jest takie, czy inny rodzaj budownictwa, np. mieszkaniówka wchodzi w skład tego punktu i czy mogłabym prosić o więcej konkretnych w jaki sposób to będzie realizowane ? Czy to będzie polegało np. na termomodernizacji ? W jaki sposób będzie ten modelowy budynek stworzony, czy to będzie na płaszczyźnie naukowej, czy na płaszczyźnie profesjonalnej, architektonicznej, czy może jeszcze jakoś inaczej ? Dziękuję bardzo !

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – te projekty z zakresu termomodernizacji dotyczą różnego rodzaju beneficjentów, są tam gminy, powiaty. Na budynkach jest prowadzona termomodernizacja aby zwiększyć tą efektywność energetyczną. To nie jest na bazie badań, tylko praca na konkretnych budynkach, na różnego rodzaju, tak jak były zgłoszone przez beneficjentów. Tutaj w trakcie realizacji w przypadku termomodernizacji mamy np. budynki szkół, przedszkoli, budynki użyteczności publicznej, mieszkalnictwo wielorodzinne.

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – rozumiem, że na istniejących budynkach, na istniejącej istniejącej infrastrukturze ?

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – tak ! Dokładnie !

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – nie jest tu przewidziane nowe budownictwo ?...

- **Pani Lidia Koczur, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** –...nie ma takiej możliwości przy budowie nowych budynków, tylko na infrastrukturze istniejącej...
- **radna Jadwiga Baczyńska** – czy mogę jeszcze jedno pytanie do tego ?...
- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – tak, proszę !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – ten modelowy budynek szpitala, o co chodzi ?
- **Pani Agnieszka Potkańska-Ćwikła, Dyrektor Departamentu Projektów Regionalnych** – ja rozumiem, że to jest pytanie do mnie, tak Pani Radna ? ... Jeżeli chodzi o wypracowanie tych modeli w ramach projektu *Life* ? ... To znaczy to nie jest wypracowanie modelowego budynku szpitala, a jest to wypracowanie modelowych rozwiązań, które pozwolą w jakiś sposób ograniczyć zużycie energii, wody, przeprowadzenie badań, sprawdzenie na jakim poziomie w tej chwili jest to zużycie. My jako Departament Projektów Regionalnych zrobiliśmy taką analizę naszych jednostek. W październiku przeprowadzaliśmy takie analizy i wyszło nam z tych analiz, że szpitale zużywają najwięcej wody i energii. Jeżeli chodzi o urzędy to generują najwięcej odpadów i również zużywają energię. W związku z tym będziemy szukali rozwiązań, wypracowywali tego typu rozwiązania, które pozwolą nam ograniczyć zarówno ten ślad ekologiczny, jak i spowodują, że budynki, które w tej chwili funkcjonują ... tutaj nie chodzi o wybudowanie nowego budynku, tylko zastosowanie rozwiązań na budynkach już istniejących.
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dobrze, dziękuję Pani bardzo !
- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – proszę Państwa ! Wobec tego prosiłabym jeszcze o zabranie głosu, o wypowiedź Panią Dyrektorkę Jolantę Prażuch. Strona 140 – są tu sprawozdania z *Programu ochrony powietrza* dla terenu województwa śląskiego i drugi *Program ochrony środowiska*. Czy mogłaby Pani nam to bardziej przybliżyć bardziej te zapisy, które mamy w tym dokumencie ?
- **Pani Jolanta Prażuch, Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska** – opracowanie *Programu ochrony środowiska* jest wymogiem ustawowym. Myśmy się już w przymierzali w tym roku do przygotowania dokumentu, mieliśmy zabezpieczone środki, jednakże ze względu na brak oferentów i być może krótki czas, jaki przeznaczaliśmy na realizację tego zadania, nam to nie wyszło. W związku z tym musimy to przygotować w przyszłym roku. Została zabezpieczona stosowna kwota, to jest 300 tys., ona jest zgodna z tym co wyszło

nam z rozeznania rynku, z tego podejścia w tym roku. Tak, że jest to dokument wynikający z *prawa ochrony środowiska*, musimy go opracować i przedstawić Sejmikowi ... tu koleżanka mi podpowiada, że też wynika dostosowanie tego dokumentu, jego weryfikacja, przygotowanie, wynika z tego, że została przyjęta nowa polityka ekologiczna państwa, tak, że my musimy mieć zgodność tych dwóch dokumentów. To jeśli chodzi o *Program ochrony środowiska* i drugie pytanie Pani Przewodnicząca ?...

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** –...chodzi o *Program ochrony powietrza* – 90 tys. zł...

- **Pani Jolanta Prażuch, Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska** –...to dotyczy przygotowania oprogramowania w celu usprawnienia analizy danych przekazywanych przez gminy i inne jednostki z realizacji *Programu ochrony powietrza*. W tej chwili to oprogramowanie, którym dysponujemy, ma wiele wad, jest niewydolne, stwarza problemy przy wypełnianiu dla gmin i jednostek, które są zobowiązane do przekazania tych danych i szukamy sposobu przygotowania takiego oprogramowania, które będzie efektywne, bardziej sprawne, mniej zawodne, niż to którym obecnie dysponujemy. Stąd te 90 tys. przygotowaliśmy na sporządzenie nowego oprogramowania dla sporządzenia tych sprawozdań. Trzeba też mieć na względzie to, że my mamy w tej chwili do przygotowania 2 sprawozdania, zebranie danych przeprowadzenie analiz z *Programu ochrony powietrza* dla województwa, a także odrębnych sprawozdań dla strefy śląskiej. To rodzi duże perturbacje, zwłaszcza na poziomie gmin są problemy z wypełnianiem tych sprawozdań, z wyliczaniem efektów ekologicznych i stąd chcemy się przymierzyć do bardziej nowoczesnego, bardziej sprawnego narzędzia...

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – dla mnie jest to jasne. Czy macie Państwo pytanie związane z dokumentem, z tymi kwotami, działaniami, które są wymienione ? ... Nie widzę zgłoszeń. Wobec tego pozwólcie Państwo, że przejdę kolejnej części naszego posiedzenia, mianowicie do zaopiniowania pierwszego dokumentu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030 – druk VI/355:

za	5
przeciw	0
wstrzym.	2

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** –... i drugi punkt, proszę o zaopiniowanie budżetu na rok 2021 – druk VI/356:

za	5
----	---

przeciw 0
wstrzym. 2

4. Zakończenie posiedzenia:

- **radna Iwona Jelonek, Przewodnicząca Komisji** – dziękuję za dzisiejsze uczestnictwo w posiedzeniu doraźnej Komisji ds. Klimatu, szczególnie dziękuję zaproszonym gościom, którzy byli uprzejmi do nas dzisiaj dołączyć i odpowiedzieć na pytania, które się nasunęły w trakcie. Dziękuję bardzo członkom komisji za udział i drogą mailową zostaną wysłane te uzupełnienia, o które poprosimy Panią Lidię Koczur ... natomiast chciałabym zasygnalizować, że w pierwszej połowie grudnia, a dokładnie staramy się ustalić wolny kanał na 7 grudnia na posiedzenie komisji, podczas której będziemy omawiać m.in. sprawy związane z *uchwałą antysmogową*, a także dokumentem, do którego jeszcze wrócimy, chodzi o dokładnie o propozycję projektu uchwały dotyczącej odpadów, nielegalnych składowisk. Bardzo Państwu dziękujemy wobec tego i zapraszam na kolejną komisję już w najbliższych dniach. Dziękuję bardzo ! [godz. 14.00]

*/-/ Iwona Jelonek
Przewodnicząca doraźnej Komisji
ds. Klimatu*

*sporządził:
/-/Mariusz Jaworski*